

DE NOORD-BRABANDER

Staan- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS

Voor de Stad. . f 12.

Franco per post. n 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?

HORATIUS.

ADVERTENTIEN

15 cents de regel

behalve 35 cents regel.

(Verschijnende driemaal ter week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

Dat baart ONRUST!

Wil men weten, wat de Evangelischen in Nederland thans zoo boven mate verontrust, men leze het Nummer van den 20 Januarij des *Evangelischen Kerkbodes*, waar men de oorzaken dier ongerustheid volledig vindt opgegeven, en die, in een drietal kolommen gegroepeerd, daar als eene bende ware *terroristen* verschijnen.

Om er zich eenigzins een gedacht van te maken, verbeelde men zich eene armée, geheel naar de regels der *strategie* geslagordend, dat is van eene sterke voorhoede en eene nog sterkere achterhoede voorzien, en geheel in het zwart gemonteerd. — Tot de voorhoede, (want wij willen den berigtgever op den voet volgen, niets achterlaten, noch in de orde veranderen), tot de *terroristische* voorhoede dan behoort die magt van Ultra-Katholijken, (van *Ultra's* alleen is men bang), die in minder dan anderhalve eeuw in Nederland met *honderd twee en vijftig ten honderd*, zegge 152 %, is toegenomen, en die, zoo men niet ophoudt dezelve *inwilligingen* te doen, steeds meer en meer dreigt aan te wassen; eene ware reden van verontrusting; daar men hieruit bespeurt, hoe de *tolerantie* der vorige eeuwen nagenoeg hetzelfde op de Katholijken van Nederland heeft uitgewerkt, wat de slavernij van Egypte op de Israëlitien gedaan heeft. Vervolgens komt het eigenlijke leger, dat te zamen genomen nog veel meer *terroristisch* is, en uit de navolgende corpsen is zamengesteld: 1o. Eene divisie *Amazonen*, gevormd uit Liefde-Zusters, Religieusen en Nonnen; 2o. Een regiment *Sapeurs*, gestationneerd te Velp; 3o. Een dito *Mineurs*, te Megeen gelegerd; 4o. Eene afdeeling *Bukjagers* uit den burgt Boxmeer; 5o. Twee escadrons *ligte kavalerie* van Uden en St. Agatha; 6o. Een regiment *Curassiers* van Witten, met generaal Bernard aan de spits; 7o. Een groot aantal *tropheën*, bestaande uit nieuw gebouwde Roomsche Kerken!!!; 8o. De *Muziek*, die *tropheën* niet zeldzaam plegtstatig omgaande; 9o. De *Generale staf*, zamengesteld uit divisie-generaals in *partibus* van vorstelijke eerbetooningen omgeven; 10o. Eene afdeeling *Partijgangers* bestaande uit Schutters-gilden! met hunne Vaandels en Beschermheilige aan het hoofd; 11o. Eene compagnie

Onderwijzers van de ligting van den 2 Januarij 1842; 12o. Eene *Zware hatterij* van Dagbladschrijvers, met stukken, meestal *à la Paixhans*. — Daarop volgt de achterhoede, een geducht corps, bestaande uit vier regimenten *Grenadiers* van Culemburg, Amsterdam, Nymegen en s' Hage, altemaal oude krijgers, die nog in den 30 jarigen Oorlog zijn geweest, met beerenmutsen en doodshoofden, met vergiftige pijlen en ketenen, omdat zij alle middelen tot hun doel bezigen, ook die van kerker en *vergift* (1 j. n 6); met een woord de achterhoede (en zou dat den Protestant niet moeten verontrusten?) bestaat uit *Jezuïten*!! — Dat leger nu, zoo eminent *terroristisch*, wordt, tot geene geringe vermeerdering van schrik, gecommandeerd door den veldmaarschalk *Propaganda*, een *vreemde*, die geen *Vaderland heeft*, geescorteerd door een aantal slawe en geoefende officieren, als daar zijn: generaal *Parti-prêtre*, generaal *Associatie*, generaal *Fanatisme*, generaal *Proselytenjagt* enz. enz. Voorts is het *Schibolet* of het *parole* van het leger: « de Roomsch-Katholieke Godsdienst, de eenige Godsdienst « der Nederlanders»; terwijl deszelfs standaard een Gier vertoont, die met zijne klauwen boven op een' leeuw zit, met het devise: *woord sam of storf*! — Aldus zamengesteld, gaat hetzelfde op de *gezegende* Hervorming en de Evangelischen los, om hen van het *ongeschonden* erfdeel hunner Vaders te berooven. . . Reeds is elk bij zijne gelederen geschaard, de banieren zijn ontrold, de degen is getrokken, het commando is gegeven, de marsch wordt geslagen, daar komt het aangetogen. . . *ranplanplan-planplan-plan plan*. — De *Evangelische Kerkbode*, wien anders geen *hazenbloed* door de aadren vloeit, wordt gausch ontsteld en verschrikt, steekt echter nog in der haast de alarmtrompet, wekt de zorgeloozen uit den slaap, roept de Leeraren ten wapen, de Maatschappij van Welstand ter hulp, en ziet! in een oogenblik tijd is alles gereed ter *christelijke* en *niet liefdelooze* zeltsverwering!

Dan, zoo als het soms al eens gebeurt, en trouwens in een oogenblik van ontsteltenis iedereen gebeuren kan, men bespoude al dan, dat men het vijandige leger, zoo niet te zwart, dan toch veel te talrijk had geacht, en dat de vermeerdering van *honderd twee en vijftig ten honderd* bleek te zijn;

verre van naauwkeurig berekend, ja zelfs, dat het Evangelische, het *Nationale* leger in tien jaren tijds (is het misschien ook in tien dagen, van den 25 Augustus 1830 tot den 3 October, wederzijds ingesloten?) met niet minder dan 157119 man was vermeerderd! Zonder het minste in *waakzaamheid* af te nemen, « daar in een leger niet bloot de « koppen te tellen zijn, maar de wakkeren « en getrouwen » gevelde men daardoor toch zijne zorg eenigzins vermindert, toen eensklaps van de overzeesche bezittingen eene verpletterende tijding kwam overwaaien: het was eene geduchte nederlaag! Eerst bloot een gerucht, wordt hetzelfde weldra van mond tot mond verteld; *men kan het niet gelooven*, maar durft het niet tegenspreken, de officiële berigten ontbreken, om het te logenstraffen. Het is eene verschrikkelijke ontsteltenis!! Er zou namelijk (zoo verbreidt het de *Bodinne*, die op hooge torens zit, om groote steden te verschrikken) er zou een Roomsch-Katholieke Bisschopszetel worpen opgericht te Curaçao! Verbeeld u een Bisschopszetel, met een kapittel van Neger — Kanunniken! Wat een aanwinst voor het *zwarte* heer! — Maar dat is niet alles! Dezelfde *Bodinne* (men denke hier niet aan eene verwante van den *Evangelischen Kerkbode*, zij is van eene heidensche familie, daarbij bedriegelijk) vermeldt *tevens*, dat aan een Hervormd geestelijke, te plaatsen op het West-Indische eiland Aruba, eene somme van 400 strijbare mannen is koinen geweigerd te worden! Ontzettend! Is het mogelijk? Kan dat zijn? Maar men vertelt het toch! wie weet het? Dat toch de *Staats-Courant* spreke, dat de *Staats-Courant* uitkome, hij, die reeds *meer vreezen* heeft weggenomen, want toch, want waarlijk -- *het baart onrust*!!!!

Wij hebben tot onze spijt nagelaten te informeren, of de *Staats Courant* de rust in de ontstelde gemoederen heeft terug gebragt; maar wij vragen hier in allen ernst, dewijl onze taak daardoor niet zeldzaam wat gemakkelijker zou wezen: waarom hebben men, in de drukkunst, benevens de *teekens* en uitroepingsteekens, ook geene *teekens* uitgevonden?

DUITSCHLAND.

VAN DEN RIJN, den 5 Maart. Er is hier eene nota bekend geworden welke de Nederlandsche regering bij de mededeeling van het Belgische traktaat van den 4 November des vorigen jaars, aan het Pruisische kabinet heeft aangeboden. Vermits deze nota van bijzonder belang is voor de Rijn-scheepvaart, daar aan deze door de Nederlandsche regering uit eigen beweging dezelfde voorregten worden toegestaan als bij dat verdrag aan de Belgen zijn toegekend, deelen wij derzelver inhoud hier mede. Zij luidt als volgt:

« Ik heb den laat ontvangen ter kennis van Uwe Excellentie te brengen, dat bijgelegenheid der opening van de scheepvaart tusschen Rijn en Schelde op de Nederlandsche binnenwateren, ten gevolge van het verdrag op den 5 November des vorigen jaars te Gravenhage gesloten, en tevens van de voorloopige beschikkingen onzerzijds te dezen aanzien genomen, de Nederlandsche regering insgelijks tot de scheepvaart op de gedachte binnenwateren de vaartuigen en derzelver ladingen toelaat, welke hun recht tot de bevaring van den Rijn en deszelfs bijtakken bewijzen, en dat deze toelating op de zelfde wijze plaats zal hebben als met eerdere tot de Nederlandsche en Belgische vaartuigen is vastgesteld. Mij haastende deze verordeningen ter kennis van Uwe regering te brengen, meen ik mij te mogen vleijen dat het Pruisische Hof haar met genoegen zal ontvangen, en in dezelve een nieuw bewijs zal vinden van de vrijzinnige doeleijde der Nederlandsche Regering, voor zoo veel betreft de koophandel en scheepvaart in het algemeen, en in het bijzonder haar wensch om de handelsbetrekkingen met de Oever-Staten van den Rijn en deszelfs bijtakken te onderhouden en te bevorderen.

Ik heb de eer. enz.

Berlijn, den 23 Februario 1843.

(Get.) Schimmelpenninck van der Oijen.

SPANJE.

MADRID 7 Maart. (Bijzondere Correspondentie.) Men is in het geheel nog niet in staat om eenige zekerheid wegens den waarschijnlijken uitslag der verkiezingen mede te deelen. Op eenige plaatsen hebben de candidaturen beteren uitslag gehad, dan men verwachtte. Het is jammer dat op sommige plaatsen onrechtvaardige geweldadigheden bij de verkiezingen hebben plaats gehad. Door de opgewondene kiezers is op de ongewapende kiezers geschoten. Het bloed heeft gestroomd; voorzeker treurige episoden in de geschiedenis der verkiezingen.

De tijdingen uit de provincien zijn gunstig voor de oppositie. Te Granada, Jaen, Guipuzcoa, zijn onafhankelijke mannen aan het hoofd der stemming; te Malaga, Grenada, Lion en Sevilla hebben de progressisten de meerderheid boven de ministerieelen; te Barcelona en te Santander zal de monarchaal constitutioneele partij de Bovenhand hebben. De ayacubos hebben groote kans te Cadix, Almeria, Valladolid en Alabaete. De verkiezingen van Toledo, Navarre, Serja en Huerva zijn twijfelachtig.

(El Herald).

Een dagblad, de stem der Huracan genaamd, had op den 5 dezer alle democraten uitgenoodigd om zich in een theater te vergaderen, ten einde zich te verstaan, om al diegenen schadeloos te stellen, welke de geweldnarigen van het gouvernement te lieden hadden, en leerstoelen op te rigten, om de democratische beginselen meer te verspreiden. Het bestuur heeft zich tegen deze vergadering verzet en den toegang tot het toneel verboden. De democraten hebben zich toen op de publieke markt rond om eene bank geschaard, van dewelke de Heer Olavarria, redacteur van de stem der Huracan, de menigte heeft uitgenoodigd op eene associatie met voorgesemd doel in te teekenen. De Alcade is tusschen beide getreden, en heeft de vergadering uit een gedreven.

FRANKRIJK.

PARIJS 14 Maart. De tondsen welke door de Koninklijke familie voor de ongelukkigen van Guadeloupe gestort zijn bedragen 42,000 franken, als: van den Koning 20,000 fr., van de Koningin 10,000 fr., van H. K. de Marquis Adelphe 10,000 fr., van den Hertog van Montpensier 1,000 fr. en van H. K. de Prinses Christina 1,000 franken.

Voor de zitting, heeft de commissie, welke gisteren benoemd is tot het onderzoek van het wetsontwerp inhoudende de aanvraag van een buitengewoon crediet van 2,500,000 franken, teneinde de kolonie van Guadeloupe ten hulp te komen, zich vereenigd, om van het rapport van den Graaf de Las Cases kennis te nemen.

Men leest daarin: « Dat het crediet van 2,500,000 franken als provisioneel beschouwd wordt, en dat het gouvernement, wanneer hetzelfde de geheele uitgestrektheid der ongelukken van Guadeloupe zal kennen, nog andere pligten zal te vervullen hebben. »

Deze zinspede van het rapport, door de Heeren Janvier en Jollivet ondersteund, is even als het overige van het rapport, eenpariglijk aangenomen. De rapporteur heeft zijn werk aan de zitting van dien dag voorgelezen, en hetzelfde zal in de zitting van morgen besdiscussieerd en ten stemminge gebracht worden.

PARIJS 15 Maart. Het ontwerp van wet betreffende het crediet van 2,500,000 is met bijna algemeene stemmen aangenomen.

Volgens tijdingen thans uit Guadeloupe ontvangen zou het getal doden 5,000 bedragen en dat der gewonden nog meer dan drie duizend zijn. Men schat de schade der roerende zoowel als onroerende goederen op meer dan vijftig millioen. Men had in het eerst gedacht, dat de brand, welke op de aardbeving volgde, veroorzaakt was geworden door het vuur, hetwelk bij het ontbijt in elk huis was aangelegd. Dit is eene dwaling. Een brief, welken wij voor ons hebben, bevestigd dat de brand ontstaan is door de wagenlichtige dampen, welke door de lava die uit de aarde gebrakt werd, voortkwamen, en eene soort van verstikking veroorzaakten.

Er is sinds eenigen tijd bij de Fransche pers veel sprake over den toestand van Don Carlos te Bourges. Is hij staats gevangen? Kan hij Frankrijk verlaten? Hoe staat hij tegen over het Fransche gouvernement? Ziedaar vragen, welke men veel doet. In de zitting der gedeputeerden van den 13 Maart, heeft de Marquis de la Rochejacquelein den Minister van Buitenlandsche Zaken de volgende vragen intorpelleerd: want de Heer Guizot heeft gezegd, dat zulke voor de Kamer uitgesproken waren, en de Kamer heeft dezelve niet toegelaten.

Men verneemt dat het Fransche ministerie nopens den pretendent gunstiger gezind is, sinds men met Espartero in omnia leeft. De Heer Guizot zoude het Spaansch bestuur hebben doen weten, dat Don Carlos volkomen vrij was. Het schesch Don Carlos heeft zich over deze vrijheid niet zeer te roemen gehad.

De Heer Duvergier de Laurantie heeft een voorstel gedaan, om de geheele stemming geheel af te schaffen; en de heer de Sade, over het vergeven van ambten aan leden van de Kamer der gedeputeerden. Beide voorstellen zullen der Kamer worden voorgelezen, en aanleiding geven tot politieke debatten zonder resultaat, dan dat men tijd verliest, die men voor het welzijn des lands beter besteden kan.

De abt Rompault, aartsdiaken der Quinze-Vingt, heeft van zijnen vriend den abt Perru, pastoor van Mont-Carmel (Hase Terre), die getuige van het treurtooneel van Pointe à Pitre is geweest, eenen brief ontvangen, welke berichten bevat, die aan onze lezers verdienen medegedeeld te worden.

Gij zult deze dagen in de dagbladen het treurige verhaal lezen van den ramp, welke deze ongelukkige kolonie is overkomen, hoe terurig, hoe zelve ook mogt wezen, zal hetzelfde, ochter altijd, beneden de wezenlijheid blijven.

Den achtsten Februario, ten tien en drie kwart ure, terwijl wij bij den Pastoor van Pointe à Pitre

het ontbijt namen, dien was geen bezochting om van de talrijke vermoedissen mijner bediening een oogenblik rust te nemen, hoorden wij een geraas, gelijk aan het geroffel van vele trompen of wagenen, die rondom ons huis waren; dit was de onderaardse werking eener aardbeving, een van ons vreesde zulks, en wij schudden dit niet moede. Het was de eerste schok; de tweede liet zich niet wachten, hij deed de huizen zwaar hevig schudden, dat drie vierde gedeelte der stad instortte. Het onse, dat van hout en onlangs hersteld was, scheurde op verscheidene plaatsen; maar bleef echter staan. De torenklok en het marmeren altaar werden vernield; het tabernakel rolde over den grond, de H. vaten werden verbrijzeld. Een welk verschrikkelijk schouwspel! nog levenden legden talloos verbrijzeld, wondende zoo zij daartoe de magt hadden en den dood ter hulp inroepende, duizenden stemmen baden om barmhartigheid, terwijl het stof van al de puinhoopen belagte die te uitwaren, of daarop te antwoorden. Eene voorheen prachtige stad, bewoond door twintig duizend zielen, vol sierlijkheid en rijkdom, in minder dan twee minuten in een puinhoop veranderd, terwijl het afbeeldsel van den dood en de wanhoop zich overal vertoont!

In één oogenblik vloegen wij te midden van dit tooneel van verwoesting, terwijl wij de stervenden de H. Absolutie gaven, en hen, die hunnen vader of hunne moeder, kinderen of echtgenooten verloren hadden, troost en moed inspreekte! Noem nooit zal de taal der menschen in staat zijn dergelijke tooneelen naar waarheid te beschrijven! Meent gij dat dit alles is mijn vriend? Nog veel grootere rampen waren ons beschoren; de geduchte slag van den Almachtige moest ons in dezelfde geheele bitterheid treffen.

Eene oven brandde, dezelve stortte in, maar het hout dat dezelve bevatte stak het huis aan en eensklaps zijn wij door het vuur omringd. Ik rolde het tabernakel uit de kapel van het hospitaal, waarin ik door verloop van tijd twintig etes was doorgedrongen. Een kapitein dien ik zeer goed kende, houdt mij zijne deelen aan. Met zamengevoegde handen voegde ik hem toe: Kapitein, ziedaar het groote gevaar, dat ons ongeluk zal voltooien, gaat met uwe compagnie naar den brand, offer alles op, maar red ons van het vuur.

Helaas! het was maar al te waar. Het vuur door den zuidwesten wind aangeblazen, maakte zich van alles meester; het verslond alles, wat de aardbeving nog aan kleederen en levensmiddelen in de stad had gespaard. In twee uren had het overal dezelfde verwoesting aangerigt, nieuwe slagtoffers gemaakt, verhinderd de ongelukkigen te behou; en de treurige overblijfselen in kloten van aeth veranderd. Uit twart, ik zou bijna zeggen, uit wanhoop, moest men zich de handen wringen. Wij hadden brandspuiten, maar dezen waren onder de gebouwen, waarin zij bewaard werden, en die ingestort waren, verbrijzeld. En ofschoon de golven van den Oceaan aan onze voeten spoelden, hadden wij niet het minste werkend ons hot water; in de alle vernieldende vlammen te verpen!

Ik richt op dit oogenblik aan den toestand waarin mijne parochie verkeerde, die achttien mijlen van hier verwijderd was, en juist in de richting scheen te liggen, welke de geest Gods geminnen had. Tot nu toe had ik er slechts aan gedacht om de ongelukkigen die rondom mij waren, te helpen; in de hoop dat mijn parochie, ausu die zede door in aardbeving en den storm van 1825, zooveel geleden hadden, voor dit onheil zouden zijn bewaard gebleven. Maar toen ik langs de kust alle woningen en gebouwen ingestort zag, vreesde ik voor het een dergelijk ongeluk. Deze gedachte ontstelde mij, ik woorp mij in het diep; bij zijde waartoe; King naar de zee; toen ik alle schepen uit de haven maakte, en mij naar Bassa Terre in braten. Zij konden, of durfden zulks niet doen, terwijl zij degenen die het land ontvloden, om aan hun boord eene schuilplaats te zoeken, byeenzamen. Eindelijk vond ik

er een, die ik van eene schipbreuk gered had, welke hem op de kusten van mijne oude parochie geleeden had: ik kielde weder, en had hem om de dienst welke ik hem bewezen had, en in den naam van God, om mij bij mijne parochianen te brengen. Mijne omcekingen maakten zulken invloed op zijn geest, dat hij, zonder te antwoorden, mij aan boord bragt, het anker ligtte en naar Basse-Terre stovende.

«Nooit zal ik vergeten met welk eene smartelijke ongerustheid, ik naar de kusten uitkeek, of de huizen nog staande gebleven waren, of mijne parochie nog bestond; ten tien ure des avonds kwam ik aldaar aan. Het strand werd met volk bedekt; men had mij voor dood gehouden; men weende van vreugde en iedereen omhelsde mij. Vriend! Welk eene ontzetting! Ik ging naar den bevelhebber, waar ik de echtgenoot van den gouverneur ontmoette, die reeds over land met den directeur der binnenlandsche administratie en den procureur-generaal naar Pointe à Pitre vertrokken was. Ik deed tijdig brengen aan de families die hunne bloedverwanten behouden hadden. Ik ging diegenen, die dezelve verloren hadden, troosten. Ik bragt bijna den geheelen nacht op deze wijze door. Ik hebde van angst en smart, en ook bijna van vreugde, door dat ik mijne parochianen wedervond, zonder dat hun eenig ongeluk was overkomen. Den gekleinen nacht was mijn huis vol volk. Onder de M. M. hoorde men niets dan snikken over de ongelukkigen van Pointe à Pitre.

Ik ziele dat men dezelve later konde bewonen; maar ik berst deinde ter hulp te snellen. Terstond bragt men van alle kanten verscheidene pakken met gentsmidelen en 1648 franken aan geld; ik had 50 lakens vol kleederen, die ik met de eetwaren welke de Gouverneur had bevoeten en de brooden, die de maire had doen bakken, op een staatgoelét deed inschepen. Ik vertrok met al dezen voorraad. Ik gaf dezelve aan het bestuur der stad over. Ik liep naar de tenten en hutten die voor de versterking overblijvenden en gevonden waren ongeslagen en hielp en troostte hen zoveel ik kon.

» Ziedaar waerde vriend een omstandig verhaal: schrijf mijne klodervrienden en mede hun, dat ik frisch en gezond ben.

NEDERLAND.

HERTOGENBOSCH 16 Maart.
Gisteren is alhier bij het Provinciaal gerechtshof van Noord-Brabant behandeld de zaak van den heer Josef Pierre Eugène Gens, Redacteur van het Journal du Limbourg, welke zaak bij arrest van den Hoogen Raad laatst welgemeld hof was verwezen, te eindelijk op nieuw te worden geïnstrueerd en afgedaan. Men zal zich herinneren dat de Heer Gens door het Hof van Limburg, wegens laster in een openbaar geschrift, aangedaan aan den Heer Rouffaer Directeur van het Postkantoor te Maastricht, tot gevangenisstraf en ontzetting zijner burgerlijke regten, was veroordeeld, en dat de Hooge Raad dit arrest had vernietigd, op grond dat men geweigerd had de getuigen, à décharge opgeroepen, te doen kloppen.

Het Hof van Noord-Brabant heeft in de zitting van gisteren, overeenkomstig het arrest van den Hoogen Raad, de getuigen welke ten audientie verschenen waren, gehoord. Het woord daarna aan het openbaar ministerie gegeven zijnde, zoo heeft hetzelfde bij mondelinge van den Advokaat Generaal, geconcludeerd tot toepassing van art. 368 van het lijfstraffelijk wetboek en Subsidiarisch dat het den Hove moge behagen den beklagde in gevolge art. 376 van welgemeld wetb. te veroordeelen tot eene boete van niet minder dan 10 en ten hoogste 200 franken.

De verdediger van den beklagde, Mr. Willem Sassen Jz., Advokaat te Maastricht, heeft daarna trachten te betoogen dat in de geïncrimineerde artikelen van het Journal du Limbourg noch laster, noch belediging te vinden was. Het Hof was in deze geen boos opzet geen animus calumniaans aanwezig.

Er waren bovendien geene bepaalde daadzaken (faits précis) en zelfs op de meeste plaatsen geen bepaald persoon (un individu quelconque) in de bedoelde artikelen aangewezen. Tandelijk waren de aangetijgde daadzaken, indien al dezelve zoo konden genoemd worden, niet van dien aard om den Heer Rouffaer aan den haat en de verachting zijner medeburgers bloot te stellen.

Naar belediging (ou outrage) in oort te denken, vermits er geene bepaalde ondeugd, (vice déterminé, zoo als de wet vereischt, was aangewezen. Art. 471 No. 11 was ten deze niet toepasselijk, vermits hetzelfde alleen woordelijke beledigingen (injures verbales) en niet beledigingen bij geschrifte (injures par écrit) op het oog heeft. Bovendien was de beklagde, door het gedrag van den Heer Rouffaer, tot het schrijven dier artikelen geprovoceerd. Zulks was voldoende door de gehoorde getuigen uitgemaakt, zoodat het bij voormeld artikel bedoelde misdrijf verviel.

Het Hof heeft na dit pleidooi, de uitspraak bepaald op aanstaanden Dinsdag. Men ziet met belangstelling, de decisie van het Hof te ontmoeten.

Binnenkomst van het FREGATSGHIP 's HERTOGENBOSCH.

Wij deelen met veel genoegen mede, dat het Fregatschip 's Hertogenbosch, kapitein van Meesteren, den 13 dezer met eene rijke en volle lading te Vlissingen is binnengekomen. De Equipage en het Schip bevinden zich in eenen goeden staat.

+ Bij Zijner Majesteits besluit van den 18den Maart 1843, N°. 61, is de generaal-majoor J. A. H. de la Serraz, adjudant des konings in buitengewone dienst, op het daartoe door hem gedaan verzoek uit de betrekking van kommandant van het materieel der artillerie eervol ontslagen, onder toekenning van den rang van luitenant-generaal, en het pensioen aan zijnen tegenwoordigen rang van generaal-majoor verbonden; terwijl bij gemeld besluit de betrekking van kommandant van het materieel der artillerie is opgehoeyen, met bepaling dat de werkzaamheden aan die betrekking verbonden, te rekenen van en met den 1sten April aanstaande, bij het departement van Oorlog zullen worden overgedragen.

— Bij besluit van den 13den Maart 1843, N°. 62, heeft Zijne Majesteit benoemd:

tot luitenant-generaal, zonder bezwaar der schatkist, den generaal-majoor, zonder bezwaar der schatkist H. graaf de Cruquenbourg, Hoogstedszelfs adjudant en

tot luitenant-generaal, den generaal-majoor F. C. Lijst, adjudant Zijner Majesteit in buitengewone dienst, en Directeur-generaal van Oorlog.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 11den Maart 1843, N°. 52, is benoemd:

tot plaatsvervanger van den kantonregter te Wageningen, J. H. Berghuis van Voortman;

N°. 53, zijn benoemd tot procureurs: bij de arrondissement-Regtbank te Eindhoven mr. M. van den Acker en E. M. Jonkhloot;

— De Minister van Erentien. Bragt bij deze, in voldoening aan art. 4 der wet van 27 December 1840. (Staatsblad. n°. 79); ter algemeene kennis, dat de, krachtens dezelve wet, uitgegevene schatkistbiljetten, op den eersten dezer maand hebben een kapitaal van 200 miljoen gulden (f 200,000,000).

— Bij het eerste onderzoek, hetwelk in de Afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft plaats gehad ten aanzien van het ontwerp van wet oopens de personele belasting, heeft de groote meerderheid der leden verklaard, niet te kunnen goeiken op dat de Regering zich bij de tegenwoordige voordragt bepaald heeft tot eene partiële wijziging van de bestaande wetten op het personeel, in plaats van te besluiten tot eene geheel hervorming, die in vele opzichten gebrekkige wetgeving.

Enige vrijstellingen, door verhoogingen ruimscheets opgevoegen, maken den hoofdinhoud van de voordragt uit, waarin men te vergeefs naar eene enkele belangrijke wijziging heeft gezocht tot opheffing van gewichtige bezwaren tegen de bestaande wet.

Men heeft in de voordragt ook bezwaar gevonden, uit hoofde zij ten gevolge zul hebben, dat bij de twee reeds bestaande wetten, omtrent de personele belasting wederom eene derde gevoegd

zal worden, waardoor het voor de belastingplichtigen in de daad eens zeer moeilijke zaak zou wesen om zich ten aanzien van hunne verplichtingen de noodige kennis te verschaffen.

De leden hebben algemeen verklaard, zich zeer wel te kunnen vereenigen met het denkbeeld, hetwelk de Regering bij de onderhavige voordragt heeft geluid, om namelijk het dekkende van de belasting voor de minvermogenden te verlichten, en om, ter vergoeding van de verliezen, welke de schatkist daardoor zou komen te lijden, de belasting van de meergoeden eenigermate te verhoegen. Doch de meesten hebben de meening te kennen gegeven, dat de voorgestelde bepalingen, niet voldoende zullen worden bevonden om dat doel te bereiken. Immers heeft men zich niet kunnen overtuigen, dat de thans voorgedragen wijzigingen en vrijstellingen eenigen merkbaaren invloed zullen kunnen uitoefenen tot ontheffing van de lagere volksklasse, daar het integendeel is voorgekomen, dat die vrijstellingen alleen ten behoeve van de zoodanigen touden strekken, die als zijnde buiten het bereik der belasting, ook geene ontheffing behoeven.

Daarentegen is het voorgekomen, dat de verhoogingen, welke bij het ontwerp worden voorgesteld, van veel beduidender aard zijn te achten dan de ontheffingen, en hebben sommige leden uit dien hoofde in het ontwerp de strakking meenen te ontdekken, om het bedrag der belasting tot stijging van de schatkist eenigzins op te voeren. Hierna werd door de meerderheid, uit aanmerking van de onbetrouwbaarheid, waarin de landsfinancien verkeeren, geen overweging bezwaart gevonden; doch verlangden men, alvorens tot zoodanige opvoering te kunnen toetreden, bekend te worden gemaakt met de werkelijke behoeften der schatkist en met de te verwachten uitkomsten van de onderhavige wet.

Ten aanzien van het eerste artikel was men genoegzaam eenstemmig van gevoelen, dat de uitbreiding der vrijstelling, welke in dit art. ten behoeve van de minvermogenden is voorgedragen, als onbeduidenden weinig afbreuk doet te beschouwen is.

Algemeen is de wensch geuit, dat de volgreeds der huurwaarde, waarbij de vrijdom zal ophouden, eenigzins opgeschoven worde, en is het gebleken dat de meerderheid die opschuiving van f 18 zou wenschen te zien uitgestrekt tot f 25, te dien effekte, dat vrijdom wierd toegekend tot de huurwaarde van f 25 in de gemeenten ten platten lande en anders beneden eene bevolking van 3000 zielen, van f 30 in gemeenten van 3000 tot beneden 5000 zielen en zoo verder.

Algemeen heeft het de aandacht getrokken, dat in de bepalingen van dit artikel het kennelijk oogmerk doorstraalt om de grootere steden te begunstigen.

Men zou verlangd hebben, dat tevens eene evenredige uitbreiding van vrijdom ten behoeve van de kleinere steden en de gemeenten ten platte lande ware voorgesteld geworden.

De bepaling, aan het slot van dit art. voorkomende, dat een dorp, met eene stad tot eene gemeente vereenigd, als eene gemeente op zich zelve zal worden beschouwd, is door onderscheiden leden afgekeurd.

Bij de behandeling van art. 2 is het denkbeeld geopperd, dat de vrijstelling, in dezen bedoeld in het belang van den handel, ook zou behooren te worden uitgestrekt tot bergplaatsen van koopmansgoederen.

Ten opzigte van art. 6 heeft men zich wel kunnen vereenigen met de voordragt, om de bij deze wet bedoelde jagers, welke tijdelijk in dienst worden gehouden, als gebroedde dienaars tot den vijften grondslag te brengen; men oordeelde nogthans dat zij, als eene bijzondere klasse van bedienden daarstellende, ook niet gerekend moeten worden tot het getal der overige dienstdoenden te behooren.

Algemeen heeft men het verlangen te kennen gegeven, dat in art. 7 duidelijk beschreven worde,

wie bij de wet voor tuinlieden en tuinknechts gehouden worden.

De nieuwe § 6 van dit artikel zou men wenschen in dien zin verduidelijkt te zien, dat huisbewaarders en huisbewaardsters, uit hoofde van de tijdelijke en afwisselende afwezigheid van een of meer leden van het gezin, niet met gewone dienstboden der eerste klasse gelijk gesteld zullen worden, indien slechts het gezin elf duurzaam afwezig zij.

Door de groote meerderheid is de wensch geuit, dat bij het tegenwoordig ontwerp aan de onthefing, bij litt. e van art. 19 der wet van 1833, wegens dienstmeisjes toegestaan, eenige meerdere uitbreiding moge gegeven worden. Men heeft verklaard, in het belang van de zedelijkheid, op zoodanige uitbreiding grooten prijs te stellen.

De meerderheid heeft ten sterkste aangedrongen, dat de Regering mogt besluiten om de geheele bepaling, vervat in art. 12, te doen wegvallen, terwijl eenigen zelfs hunne stem over het ontwerp daarvan afhankelijk hebben gesteld. De meerderheid heeft tevens aangedrongen, dat de bepaling sub litt. c. in dien zin worde gewijzigd, dat de aldaar gegeven omschrijving nimmer aanleiding kunne geven om de boerenwagens onder de ten deze bedoelde rijtuigen te betrekken.

Eindelijk heeft de groote meerderheid zich stellig verklaard tegen de oprigting van een fonds voor kwade posten. Indien men al bij het aanwezig van zoodanig fonds geene genoegzame redenen zou meenen te kunnen vinden, om bij de Regering op de opheffing daarvan aan te dringen, oordeelt men nogtans geene vrijheid te hebben om mede te werken tot daargestelling van een nieuw fonds van den hier bedoelden aard, waarvan men de nuttigheid niet genoegzaam begrijpt en hetwelk men tot dusverre dan ook zeer wel schijnt te hebben kunnen ontberen.

Men verwacht weldra de antwoorden der Regering ten aanzien van dit ontwerp van wet.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

Vernomen hebbende dat men steeds voortgaat de studenten te Witten eene brochure onder den titel van *Verhaal eener uitdrijving van den duivel enz* uitgegeven door de Weduwe van Gemert en Zonen te Tilburg, ten laste te leggen, zoo vermeent de ondergeteekende in het belang der goede zaak, zich ten sterkste te moeten verklaren tegen het misbruik dat men bij de uitgave van voornoemd stuk, van onzen naam en autoriteit gemaakt heeft; en tevens te moeten kenbaar maken, dat voormelde brochure in geen geval, der Congregatie des Allerheiligsten Verlossers kan of mag toegeschreven worden, aangezien niemand der superieuren tot op heden er in het minste kennis van gedragen heeft.

Gelieve Mijnheer de Redacteur deze weinige regels in een uwer volgende nummers te plaatsen, en ontvang inmiddels de verzekering der bijzondere hoogachting waarmede ik de eer heb te zijn

WITTEM, UWE. Onderd. Dienaar
den 8 Maart 1843. P. NICH. HEILIG,
(Klooster.) Rector.

Advertentien.

Er wordt gevraagd in een Dorp in Noord-Brabant, met 1 Mei aanstaande, eene bekende **MEUKENMEID** van de Roomsche-Katholieke Godsdienst, het **KOKEN** en **BAKKEN** goed verstaande; de Huur naar bekwaamheid; zij die hiertoe geneegen zijn en bewijzen van goed gedrag kunnen overleggen, adresseren zich met *Franca Brissen* onder Letter A. Z. bij den Boekhandelaar **D. A. A. DE ROOIJ**, te 's Bosch.

Op Woensdag den 15 Maart 1843, is er te 's Hertogenbosch, omstreeks Elf uren des voormiddags, door een Persoon komende van het Kantoor van den Heer **SUIJS**, verloren een **BRIEVENBUS**, met een Graauwe Rand toegebonden, waar in onder anderen zich bevindt een gesloten **BRIEF**, houdende:

BANKBILLETEN EN COUPONS, TE WETEN:

N°. 642 dato 23 December 1837 groot f 300.
N°. 2 dato 23 dito dito groot f 300.
N°. 89366 Coupon Rusl. } verschenen 1 Jan. ieder f 50.
N°. 13212 id. id. }

De eerlijke vinder wordt verzocht den zelven te regt te brengen aan het kantoor van den Heer **Suya**, zullende hij eene generouse belooning erlangen; de Policie heeft maatregelen genomen tegen het Uitgeven van deze biljetten.

Door het daarstellen van een **ORGEL** met drie **KLAVIEREN**, wordt **TE KOOP** aangeboden een **Merkorgel** met eene **KLAVIER** van vier **OCTAAF** met twee **BLAASBALGEN**, welke even als de **KAST** en **BINNENWERK**, in behoorlijken toestand, en in deszelfs geheel te zien zijn; bestaande uit de navolgende Registers:
Doorgaande **HOLPIJP** 8 voet. Idem **PRESTANT** 4 voet. Idem **QUINT** 3 voet. Idem **OCTAAF** 2 voet. Idem **FLAGEOLET** 1 voet. Idem **MIXTOUR** 3 sterk. **TROMPET BAS** 8 voet. **FLUTTRAV. DISC.** 8 voet. **FLUIT DISC** 4 voet. **VIOLADEG.** 8 voet **DISC.**

De overneming kan plaats hebben op 1° Mei dezes jaars, tot op welken tijd van hetzelfde nog gebruik wordt gemaakt, en zijn de noodige informatien en aanwijzing te bekomen bij het Kerkbestuur der R. K. Gemeente te *Grave*.

Aanbesteding.

PASTOOR en **KERKMEESTERS** van de Roomsche-Katholieke Gemeente van *Soeterwoude*, zijn voornemens onder nadere goedkeuring op Donderdag den 23sten Maart 1843, des voormiddags ten 11 ure, te *Soeterwoude* bij **WILLEM VAN ALKEMADE**, in het Wapen van *Soeterwoude*, in het openbaar **AAN TE BESTEDEN:**

Het AMOVEREN van het OUDE KERK-GEBOUW, benevens het BOUWEN EENER NIEUWE KERK MET TOREN, in Gothischen Stijl, met de levering van Materialen, Arbeidsloon, enz.

Volgens daarvan gemaakt Bestek en Teekeningen, welke Teekeningen gedurende 14 dagen voor de Aanbesteding (Zon- en Feestdagen uitgezonderd), zullen kunnen bezigtigd worden in de Pastorij van de voorsz. Gemeente.

Het Bestek ligt ter lezing te Leiden in de voornaamste Koffijhuizen, te *Soeterwoude*, in het Wapen van *Soeterwoude*; te 's Hage, bij *Smets* in het Nederlandsche Koffijhuis te Delft, bij *Hinberts* aan de Haagsche Poort, te *Rotterdam*, in de *Romein*; te *Dordrecht*, in *Bellevue* bij *Bodier*; te *Gorinchem*, bij *van Aphen* in de *Hoeiwagen*, te *Giesendam*; bij *C. Stolk* in de *Roskam*; te *Nijmegen*, bij *Holterman* in de *Rotterdam'sche Postwagen*; te 's Hertogenbosch, bij *W. Reggers* op de *Penismarkt*; te *Breda*, bij *Hemels* in het *Koffijhuis* op de *Plaats*; te *Utrecht*, in den *Nieuwen Bak* te *Haarlem*, bij *Peters* in de *Halve Maan*; en te *Amsterdam*, in het *Noordhollandsche Koffijhuis* in de *Kalvesstraat*.

Zullende gedurende 3 dagen vóór de Aanbesteding, des morgens van 10 tot 12 ure, de noodige aanwijzingen en inlichtingen te leze gegeven worden.

De Bestekken a f 150 te bekomen bij den Boekhandelaar **J. W. VAN LEEUWEN**, te *Leiden*.

P. Maesen, te Boorneer.

Vraagt **TIEEN** bekwaame **Meubelmakerknechts**, van een goed gedrag, liefst in Persoon of *Brieven Franco*.

te Nuland.

De Notaris **RANT**, gevestigd te *Oijen*, zal ten verzoeke van zijn Principaal te *Nuland* ten sterfhuize van den Eerwaarden Heer **VAN DEN BOGAERT** in leven R. K. Priester en Pastoor aldaar, op Woensdag den 22 Maart 1843 des morgens om 9 uren precies publiek Verkoopen:

EENEN DEFTIGEN

INBOEDEL,

bestaande in:

MAHONIEHOUTEN SECRETAIRE, BUREAU, BOEKEN en LINNEKASTEN, LEDIKANTIEN, TAFELS, STOELN, KISTEN, onderscheiden beste **VEEREN-BEDDEN** met hun toebehooren, **LINNEN, PELLN en DAMASTE TAFELLAKEN** en **SERVETTEN**, eenige Dozijnen **ZILVEREN LEPELS** en **VORKEN, TIN, KOPEIJZER** en **AARDEWERK, HUISHOUROLOGIEN, PORCELEINEN TAFEL**, en **THEESERVIEZEN**, eenig **GLASWERK**, aanzienlijk **KEUKENGEREEDSCHAP** en verder al dat gene wat tot eenen completen inbodegen en inbodelijken **INBOEDEL** behoort.

ZEGT HET VOORT.

Voor het Rijk.

DEPARTEMENT VAN FINANTIEN.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN.

Agentschap 's Hertogenbosch.

OPENBARE VERPACHTINGEN

DE AGENT VAN HET DOMEIN te 's Hertogenbosch, zal, als daartoe gemachtigd, zoo noodig, onder nadere Goedkeuring ten overstaan van daartoe bevoegde Autoriteiten, op de natemelden plaatsen, dagen en uren

Verpachten,

1°. Op *Maandag, den 27 Maart 1843*, des voormiddags, ten 11 ure, te *Grave*, op het Raadhuis,

ACHT EN ZESTIG PERCELEN LAND,

herkomstig van het gewezen Groot Gasselche Bosch, gelegen onder de Gemeenten *Gasselche en Beers*, om éénmaal met **H A V E R** en **G. A. R. S. T.** te worden bezaaid; dezelve zijn door genummerde Paaltjes afgekend.

en 2°. Op *Dingsdag, den 28 Maart 1843*, des voormiddags, ten 11 ure, te *Boorneer*, in het Logement de Keiser.

HET GROOTE MAASVEER,

met **HUIZINGE, MOESTUIN, SCHUUR, BAKHUIS, VEERTON** en **PAARDENAK**, staande en gelegen te *Boorneer*; voor den tijd van een wettelijk eenvolgende jaren, ingaande **1° de 1° Pauschen 1843**,

Naders inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer **A. VAN LEEUWEN**, Opsigter der Domeinen te *Cuyk*, en mede ten Kantore van den ondergeteekten den AGENT VAN HET DOMEIN

's Hertogenbosch, op den 11 Februarij 1843.

De Agent van het Domein voornamelijk te *Boorneer*

H. W. van Grave

's Bosch bij **D. A. A. DE ROOIJ**.